

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 2 kwietnia 2010 r.

**Pan
Eugeniusz Wiśniewski
Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy
we Wrześni**

LPO-4100-01-03/2010
P/09/005

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu skontrolowała Powiatowy Urząd Pracy we Wrześni („Urząd”) w temacie powiązań budżetów jednostek samorządu terytorialnego z budżetem państwa w zakresie wybranych dochodów i wydatków w 2009 r. – realizacja zadania związanego z opłacaniem składek na ubezpieczenie zdrowotne za bezrobotnych bez prawa do zasiłku i stypendium.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 29 marca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z zastrzeżeniami działalność Urzędu w kontrolowanym zakresie.

1. NIK pozytywnie ocenia rzetelność prowadzenia w systemie informatycznym „PULS” rejestru osób bezrobotnych. Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. w Urzędzie było zarejestrowanych 3.640 bezrobotnych bez prawa do zasiłku i stypendium. Na podstawie szczegółowej analizy wybranej losowo dokumentacji 50 bezrobotnych obejmującej 69 kart rejestracyjnych (za okres od grudnia 1991 r. do grudnia 2009 r.) ustalenia kontroli NIK wykazały, że dane zaewidencjonowane w rejestrze w pełni odpowiadały wymogom określonym w rozporządzeniu Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 26 listopada 2004 r. w sprawie rejestracji bezrobotnych i poszukujących pracy². Rejestracja bezrobotnych odbywała się w dniu przedłożenia wymaganych dokumentów, po spełnieniu warunków określonych w przepisach § 4 ust.1 ww. rozporządzenia, tj. po poświadczeniu

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. Nr 262, poz. 2607 ze zm.

własnoręcznym podpisem prawdziwości danych i oświadczeń zamieszczonych w karcie rejestracyjnej.

NIK zwraca jednak uwagę na to, że na jednej karcie rejestracyjnej stwierdzone zostały rozbieżności pomiędzy datą złożenia podpisu przez bezrobotnego (17 lipca 2009 r.), a datą rejestracji bezrobotnego w rejestrze (17 czerwca 2009 r.). Podkreślić jednak należy, że w trakcie kontroli NIK zostało wydane postanowienie w sprawie sprostowania błędu pisarskiego w decyzji, ze względu na omyłkowe wpisanie przez pracownika Urzędu daty rejestracji (17 czerwca 2009 r.).

2. Ustalenia kontroli NIK na podstawie ww. dokumentacji 50 bezrobotnych wykazały, że obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego 49 bezrobotnych powstał w okresie od stycznia 1999 r. do grudnia 2009 r. (jeden z bezrobotnych podlegał ubezpieczeniu z tytułu renty rodzinnej). Obowiązek ten w stosunku do 31 bezrobotnych wygasł w okresie od października 2003 r. do stycznia 2010 r. Na podstawie 83 deklaracji zgłoszeniowych bezrobotnych do ubezpieczenia zdrowotnego (ZUS P ZZA), NIK pozytywnie ocenia zgodność zapisów daty powstania obowiązku ubezpieczenia zdrowotnego z przepisami art. 73 ust. 1 pkt 7 w związku z art. 66 ust. 1 pkt 24 w ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych³. Również prawidłowo został wskazany dzień wygaśnięcia obowiązku ubezpieczenia zdrowotnego w 35 poddanych analizie deklaracjach (ZUS P ZWUA).

3. NIK wskazuje na nieprzestrzeganie siedmiodniowego terminu na zgłoszenie lub wyrejestrowanie bezrobotnego z ubezpieczenia zdrowotnego, określonego w przepisie art. 36 ust. 4 i ust. 11 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych⁴, w związku z art. 74 ust. 2 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Deklaracje zgłoszeniowe do ubezpieczenia (ZUS P ZZA) zostały złożone do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) po upływie od jednego do 398 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia. Podkreślić należy, że z opóźnieniem złożonych zostało 16 deklaracji, z tego 14 z opóźnieniem wynoszącym od czterech do 26 dni, a dwie deklaracje z opóźnieniem 106 dni i 391 dni. Z kolei deklaracje w sprawie wyrejestrowania z ubezpieczenia (ZUS P ZWUA) Urząd składał po upływie od jednego do 36 dni od daty wygaśnięcia tytułu do ubezpieczenia. Z naruszeniem terminu wskazanego w ww. przepisie złożonych zostało 14 deklaracji. Opóźnienia te wyniosły od jednego dnia do 29 dni.

NIK zwraca uwagę, że zgodnie z dyspozycją art. 67 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego uważa się za spełniony m.in. po zgłoszeniu osoby podlegającej temu obowiązkowi. Natomiast w dokumentacji dotyczącej 50 losowo wybranych bezrobotnych stwierdzono jeden przypadek niezgłoszenia bezrobotnego do ubezpieczenia zdrowotnego, w sytuacji, gdy obowiązek taki powstał w dniu 1 stycznia 2009 r. Podkreślić jednak należy, że składki na ubezpieczenie zdrowotne za tę osobę zostały opłacone za cały 2009 r. (558,80 zł), podczas gdy zgłoszenia bezrobotnego do ubezpieczenia Urząd dokonał dopiero w dniu 23 lutego 2010 r.

---

³ Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 ze zm.

4. W 2009 r. Urząd wydatkował na opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne w rozdziale 85156 Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego § 4130 Składki na ubezpieczenie zdrowotne, kwotę 1.987.600 zł. W trakcie kontroli, NIK nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie opłacenia składek za 50 bezrobotnych (19.351,50 zł). Wydatki te stanowiące 0,97% ogółem odprowadzonych w 2009 r. przez Urząd składek poniesione zostały zgodnie z przepisami art. 79 ust. 1 i 2 i art. 81 ust. 8 pkt 5 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w prawidłowej wysokości i zachowaniem z zasady niepodzielności składki - w pełnej wysokości za miesiące, za które bezrobotni nie podlegali ubezpieczeniu zdrowotnemu z innego tytułu.

5. Oprócz wskazanej niżej nieprawidłowości, w ocenie NIK Urząd prawidłowo wywiązywał się z obowiązku przekazywania do ZUS składek na ubezpieczenie zdrowotne za bezrobotnych. Były one odprowadzane w terminie określonym dyspozycją art. 87 ust. 1 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, do 15 dnia następnego miesiąca.

Składki za miesiąc lipiec w kwocie 174.811,5 zł zostały opłacone z opóźnieniem wynoszącym cztery dni. Ustalenia kontroli NIK wykazały jednak, że w dniu wymagalności tych składek (17 sierpnia 2009 r.) w planie finansowym wydatków Urzędu nie było zabezpieczonych środków finansowych w rozdziale 85156 § 4130. Zwiększenie planu wydatków nastąpiło dopiero na mocy uchwały Zarządu Powiatu Wrzesińskiego, podjętej w dniu 21 sierpnia 2009 r. W tym samym dniu, Starostwo Powiatowe we Wrześni przekazało do Urzędu środki na opłacenie składek. NIK zwraca jednak uwagę, że nieterminowe opłacenie składek na ubezpieczenie zdrowotne nosi znamiona czynu określonego w art. 14 pkt 2 ustawy z 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych⁵. Nadmienić należy, że w związku z nieterminowo uregulowanymi składkami, Urząd nie poniósł wydatków z tytułu odsetek, które wyniosłyby 192 zł. Jak wynika z wyjaśnień Pana Dyrektora, Urząd posiadał w ZUS nadpłatę z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne.

6. NIK negatywnie ocenia niepodejmowanie działań dyscyplinujących wobec bezrobotnych, którzy nie wywiązywali się ze stawiennictwa w Urzędzie we wskazanym terminie. Szczegółowa analiza kart wizyt w Urzędzie w odniesieniu do dokumentacji 50 bezrobotnych wykazała, że dziewięć osób stawiło się na 10 wizyt we wcześniejszym od wyznaczonego terminie. Pomimo tego, że po wyznaczonym terminie do Urzędu zgłosiło się siedmiu bezrobotnych (na osiem wizyt) w aktach tych bezrobotnych brak było udokumentowania usprawiedliwienia tej nieprawidłowości. Podobnie, w przypadku czterech bezrobotnych, w karcie wizyt brak było potwierdzenia czterech wizyt w wyznaczonym terminie. Tymczasem w świetle przepisów art. 33 ust. 3 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy⁶, bezrobotny ma obowiązek zgłaszania się do właściwego powiatowego urzędu pracy w wyznaczonym przez urząd terminie, a niestawienie się bezrobotnego w powiatowym urzędzie pracy w wyznaczonym terminie

⁵ Dz. U. z 2005 r. Nr 14, poz. 114 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 ze zm.

i niepowiadomienie w okresie do 7 dni o uzasadnionej przyczynie tego niestawiennictwa stanowi podstawę do pozbawienia bezrobotnego statusu osoby bezrobotnej (art. 33 ust. 4 pkt 4 przywołanej ustawy).

7. Uwagi NIK dotyczą również rozbieżności pomiędzy zakresami czynności głównego księgowego oraz Kierownika Działu Ewidencji, Świadczeń i Informacji, a wprowadzonymi w styczniu 2006 r. zmianami regulaminu organizacyjnego Urzędu. Stosowne zmiany zostały wprowadzone w ww. zakresach czynności dopiero w trakcie kontroli NIK, tj. w dniu 12 marca 2010 r.

Ponadto, NIK zwraca uwagę, że w 98 decyzjach, jako organ wydający decyzję wskazano Urząd, a nie starostę. Podkreślić należy, że w świetle przepisu art. 10 ust. 7 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, organem właściwym w przedmiotowym postępowaniu administracyjnym jest starosta. Nieprawidłowość ta została wyeliminowana w trakcie kontroli NIK poprzez zmianę oprogramowania obsługującego rejestrację bezrobotnych, w którym w szablonach decyzji administracyjnych jako organ wydający decyzję został wskazany starosta.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Zapewnienie terminowego zgłaszania bezrobotnych do ubezpieczenia zdrowotnego i ich wyrejestrowywania z ubezpieczenia.
2. Podjęcie działań w celu wyeliminowania nieterminowego regulowania składek na ubezpieczenie zdrowotne za bezrobotnych.
3. Egzekwowanie od osób bezrobotnych zgłaszania się w Urzędzie w wyznaczonych terminach oraz dokumentowanie uzasadnienia nieterminowych wizyt.

Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Dyrektorowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.